

Hoofdredacteur Colinda van Ekris stelt prikkelende vragen. Aan boeren en burgers. Gedrevenheid, passie, boude beweringen, in het hooi komt allemaal aan bod.

In het hooi met... Frank Navis

Bedrijfsoverdracht. Daar komt heel wat papierwerk, cijfers en juridische kennis bij kijken. Het financiële plaatje moet voor beide partijen passen. De adviseurs en accountants van Flynth zijn graag de verbindende factor tussen bedrijfsoverdrager en bedrijfsopvolger. In het hooi met... Frank Navis, fiscaal adviseur bij Flynth.

Tekst: Colinda van Ekris

Hoe kan Flynth ondersteunen bij agrarische bedrijfsovername?

"Er komt veel kijken bij agrarisch bedrijfsoverdracht. Niet alleen de euro's zijn van belang, maar ook de sociale en emotionele kant. In combinatie met onze juridische, fiscale en financiële kennis hebben wij de expertise in huis om partijen te begeleiden naar een compromis onder welke voorwaarden de bedrijfs-overdracht gaat plaatsvinden. Wij geven een gedegen advies, waarbij we aan beide partijen denken. De overnemer wil een lonende exploitatie houden, maar de overdrager wil op een plezierige manier in het levensonderhoud kunnen voorzien. Flynth regelt vervolgens - kort gezegd - het papierwerk."

Een bedrijfsoverdracht, dat zal niet altijd vlekkeloos gaan. Welke knelpunten komen jullie vaak tegen?

"Wanneer de bedrijfsoverdragers, vaak ouders, uit het bedrijf stappen, willen zij ook worden ontslagen uit de aansprakelijkheid bij de bank en bijvoorbeeld dat de woning van overdragers niet meer als zekerheid dient. Het komt regelmatig voor dat dit een stroperig proces is. Wat betreft de hoogte van de overnamesom is er doorgaans wel overeenstemming en blijft er vaak een redelijke geldlening in het bedrijf zitten."

Is ieder bedrijf over te dragen?

"Elk bedrijf is over te dragen, maar soms moet je het niet willen. Sommige bedrijven hebben een dermate hoge financiering, dat er geen lonende exploitatie resteert. Als het bedrijf geen toekomstperspectief heeft, dan moet je jezelf afvragen of het wel verstandig is om het bedrijf over te nemen. Hoe graag je het ook wil."

Wat adviseer je dan?

"Als er onvoldoende inkomen uit het bedrijf komt, kun je kijken naar de mogelijkheid om het bedrijf te combineren met een baan buiten de deur. Is dat geen optie of ziet de ondernemer dat niet zitten, dan is het verstandig om te bekijken hoe we het bedrijf op een fiscaal en financieel gunstige wijze kunnen beëindigen."

De bedrijfsovernamesom is vaak een behoorlijk bedrag. Hoe kom je tot dit bedrag?

"Bij het aangaan van een maatschap wordt in de maatschapsakte vastgelegd hoe de overnamesom wordt berekend. De overnamesom kan vervolgens bestaan uit een lijfrente die wordt bedongen bij de overnemer, contanten en vaak een geldlening met rente en een aflossingstermijn op het moment dat er geld in het bedrijf blijft zitten. Overigens zijn de bedrijfsovernamefaciliteiten momenteel gunstig waardoor een groot deel kan worden weggeschonken. Of dit over vijf jaar nog zo is, is nog maar de vraag."

Hoe komen beide partijen tot een compromis met de bedrijfsovernamesom?

"Er moet natuurlijk een lonende exploitatie overblijven voor de bedrijfsopvolger. Maar de overdrager heeft ook zijn deel nodig. Het is verstandig om in de jaren voor de overname al voor te sorteren op een bedrijfsovername. Dit kan door bijvoorbeeld een woning te kopen of voldoende liquiditeiten en aandelen in privé te hebben. Door als overdrager je toekomst alvast veilig te stellen ben je niet meer afhankelijk van het moment van de overdracht zelf. Eigenlijk komen we altijd wel tot een compromis. De overdrager verwacht immers iets van de opvolger maar de opvolger mag ook iets verwachten van de overdrager. Uiteindelijk moet je er toch samen uitkomen. Het gaat trouwens niet altijd om geld: er zit een grote emotionele en sociale kant aan voor de bedrijfsoverdragers en ook zijn er naast de bedrijfsopvolger nog andere kinderen."

Hoe wordt er gecommuniceerd naar de overige kinderen?

"Ik adviseer altijd om, voordat er getekend wordt bij de notaris, een familiegesprek te houden. Ook de rest van de familie moet zijn geïnformeerd over de bedrijfsoverdracht. Tijdens een gesprek met de familie kunnen de ouders open en eerlijk toelichten hoe zij hun vermogen verdelen en hoe hun testament eruit komt te zien. Ik vind dat je daar transparant in moet zijn zodat onduidelikheden en problemen in de familie voorkomen kunnen worden. De kans op een wrijving en onenigheid binnen de familie is namelijk groot als dingen stiekem gebeuren, want ooit wordt de verwachting van één van de overige kinderen uitgesproken en dan gaat het fout." 